

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Rádai Ilona ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Rátkai Ildikó ügyvéd által képviselt alperes ellen munkabér és egyéb anyagi juttatás megfizetése iránt a Pest Megyei Munkaügyi Bíróságnál 10.M.491/2006. szám alatt megindított és másodfokon a Pest Megyei Bíróság mint másodfokú bíróság 8.Mf.23.271/2008/16. számú jogerős ítélete ellen a felperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Pest Megyei Bíróság 8.Mf.23.271/2008/16. számú jogerős ítéletének azt a rendelkezését, amellyel az elsőfokú bíróság ítéletének a felperes célprémium megfizetésére irányuló keresete elutasítását - az 1.000.000 (egymillió) forint feletti részt meghaladóan - helyben hagyta, hatályon kívül helyezi, ebben a körben az elsőfokú ítéletet megváltoztatja, és a célprémium jogcímén történt marasztalás összegét további 1.012.556 (egymillió-tizenkétezer-ötszázötvenhat) forinttal felemeli, és a kamatfizetés kezdő időpontját 2004. október 15-től állapítja meg.

A jogerős ítéletet abban a részében, amellyel helyben hagyta a magán-nyugdíjpénztári befizetésre vonatkozó keresetet elutasító elsőfokú ítéleti rendelkezést, hatályában fenntartja.

Ezt meghaladóan a jogerős ítéletet nem érinti.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 nap alatt 20.000 (húszezer) forint + 5000 (ötezer) forint ÁFA felülvizsgálati eljárási rész költséget.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az állam javára külön felhívásra 64.800 (hatvannégyezer-nyolcszáz) forint felülvizsgálati eljárási részilletéket.

A felperes által le nem rótt felülvizsgálati eljárási részilletéket az állam viseli.

I n d o k o l á s

A projekt előkészítő, majd projekt vezető munkakörben dolgozó felperes munkaviszonya az alperes rendes felmondása útján szűnt meg 2006. március 31-ével.

A felperes munkabér-elszámolásra vonatkozó keresete alapján eljáró Pest Megyei Munkaügyi Bíróság 10.M.491/2006/33. számú elsőfokú ítéletében 13. és 14. havi munkabér, „nyugdíjba vonulási jutalom”, szabadságmegváltás, és helyettesítési díj jogcímén kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 2.826.049 forintot, valamint kamatait. Elutasította a felperes keresetét az éves munkabére 40 százalékanak megfelelő célprémium tekintetében. Döntését azzal indokolta, hogy az alperes a felperes részére az adott időszakra prémiumfeladatot nem tűzött ki. A felperes magán-nyugdíjpénztári befizetéssel kapcsolatos igényét azért utasította el, mert a felperes a bíróság felhívásában megjelölt határidőt elmulasztva elkészen terjesztette elő az összegszerűség tekintetében pontosított keresetét.

A munkaügyi bíróság ítélete ellen a felperes fellebbezett, kérte a célprémium, valamint magán-nyugdíjpénztári befizetés elmaradása miatti alperesi marasztalást is. Az alperes csatlakozó fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatását kérte a nyugdíjba vonulási jutalom, a szabadságmegváltás, a helyettesítési díj és a perköltség tekintetében.

A Pest Megyei Bíróság mint másodfokú bíróság 8.Mf.23.271/2008/16. számú ítéletében az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett részét részben megváltoztatta, az alperest terhelő marasztalási összeget 2.826.049 forintról 2.982.049 forintra felemelte. Megállapította, hogy 1.000.000 forint célprémium után az alperes 2005. október 15-től köteles kamatot fizetni; a felperes „nyugdíjba vonulási jutalom” címén előterjesztett keresetét elutasította; egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

A felülvizsgálati kérelemmel érintett célprémiummal kapcsolatban a másodfokú bíróság arra az álláspontra helyezkedett, hogy a felperes munkaszerződése szerint a munkáltató köteles lett volna az időszakos célprémium kitűzésére, amelynek elmaradása nem róható a munkavállaló terhére. Az eset összes körülményére utalással a felperes részére járó célprémium mértékét 20 százalékbán fogadta el, és a felperes javára 1.000.000 forintban marasztalta e jogcímen az alperest. A munkaügyi bíróság által elfogadott „nyugdíjba vonulási jutalom” iránti igényt arra tekintettel utasította el, hogy a felperes nem vitatottan nyugdíjasként létesített munkaviszonyt az alperessel. A magán-nyugdíjpénztári befizetésre vonatkozó követelés elutasítását illetően elutasító döntését azzal

indokolta, hogy a felperes nyugdíjpénztári tagsága megszűnt, a pénztárral elszámolt.

A jogerős ítélet ellen a felperes élt felülvizsgálati kérelemmel.

Elsődleges kérelme az eljáró bíróságok jogszabálysértő határozatának megváltoztatására irányult, másodlagosan az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására, új határozat meghozatalára való utasítását, valamint az alperes perköltségekben való marasztalását kérte. Kérelme arra irányult, hogy a Legfelsőbb Bíróság kötelezze az alperest prémium címén további 2.337.600 forint és ennek 2004. november 25-től járó törvényes kamata megfizetésére, valamint kötelezze az alperest az elmaradt önkéntes nyugdíjpénztári befizetéssel kapcsolatban 316.290 forint és annak 2007. május 24-től járó törvényes kamata megfizetésére.

Arra hivatkozott, hogy bár a prémiumigényének jogalapját a jogerős ítélet elismerte, azonban a becsatolt bizonyítékok téves értékelésével törvénytörő módon nem indokolta, hogy miért állapított meg a felperes javára csak 20 százalékos mértékű prémiumot. Korábbi nyilatkozataitól eltérően, a prémium mértékét az éves munkabére 40 százaléka helyett 80 százaléka jelölte meg arra hivatkozva, hogy az alperes ezért a feladatért az első négy hónapban 80 százalékos fizetést, amely ráutaló magatartásként igazolja mind a munka elvégzését, mind annak ellenértékét. Kiemelte, hogy az alperes másoknak is 80 százalékos prémiumot fizetett, és e körben utalt az Mt. 142/A. §-ára.

Álláspontja szerint a nyugdíjpénztári befizetéssel kapcsolatos igénye alapján az eljáró bíróságok tévesen nem vették figyelembe a 13. és 14. havi munkabér, a szabadságmegváltás, és a helyettesítési díj alapján keletkező nyugdíjpénztári befizetési kötelezettséget, amely a megítélt összegek tekintetében 316.290 forint tőkehozamot jelenthetett volna.

A felperes igazolási kérelmet is előterjesztett a felülvizsgálati kérelem benyújtására előírt határidő elmulasztása miatt.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felperesnek a Pp. 272. § (1) bekezdésében előírt 30 napon belül előterjesztett, a mulasztás vétségét igazoló igazolási kérelmét elfogadta.

A felülvizsgálati kérelem részben megalapozott az alábbiak szerint.

1. Az alperes által felülvizsgálattal nem támadott irányadó tényállás szerint a felperes munkaszerződése alapján az alperes arra vállalt kötelezettséget, hogy felperes részére időszakról-időszakra prémiumfeladatot tűz ki.

A jogerős ítélet helytállóan állapította meg, hogy a munkáltató a prémium fizetését prémiumfeladat kitűzéséhez és teljesítéséhez kötheti, ha azonban ezt elmulasztja, erre, mint kizáró okra nem hivatkozhat és a munkaszerződésben kikötött juttatást megfizetni köteles [Mt. 76. § (3) bekezdése, EBH1999. 44]. A felperes 40%-os mértékű prémium címén 2.012.556 forintot igényelt, ebből a másodfokú bíróság 20%-os prémiummértéket elfogadva 1.000.000 forintot megítélt a felperes javára.

Tévedett azonban a másodfokú bíróság a prémium mértékének megállapítása tekintetében, és nem is indokolta ítéletében, hogy az igényelt 40%-os mérték helyett miért 20%-ban látta alaposnak a keresetet.

B. I. munkáltató jogkör gyakorló vezérigazgató tanúkénti meghallgatásakor elismerte, hogy a fizetendő prémium mértéke 40 százalékos volt a meghatározott munkakörök, így a projekt előkészítő esetében is (10.M.491/2006/23. számú jegyzőkönyv 3. oldal 3. bekezdés). N. A. a felperes közvetlen vezetője szintén akként nyilatkozott, hogy a felperes tartalmilag a projekt vezető munkakörét látta el (10.M.491/2006/23. számú jegyzőkönyv 1. bekezdés). A felperes ennek alapján a ... számú ügyvezető igazgatói utasítás értelmében is a premizált munkakört betöltők közé tartozott. Alaptalanul hivatkozik azonban a felperes arra, hogy prémiuma az éves munkabér 80 százalékanak megfelelő összeg lett volna, mert a 2004. július 22-én számfejtett 960.000 forint jutalom a kifizetés eltérő jogcíme miatt nem igazolja a felperes által hivatkozott prémium mértéket.

Ennek megfelelően a felperest 2004. január 1-től 2005. március 31-ig összesen 2.012.556 forint prémium illette volna meg, amelyből a jogerős ítélet az alperes marasztalását 1.000.000 forint megfizetése tekintetében megállapította. Ezért a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletnek azt a rendelkezését, amellyel az elsőfokú bíróság ítéletének a felperes célprémium megfizetésére irányuló keresete elutasítását (a jogerős ítélet által megállapított 1.000.000 forint e jogcímen történt marasztalást meghaladóan) helyben hagyta, hatályon kívül helyezte, és a célprémium jogcímén járó marasztalás összegét 1.012.556 forinttal emelte fel a kamat kezdő időpontjának 2004. október 15-ei (középarányos időtől számított) megállapításával.

A jogerős ítéletben megállapított teljes marasztalási összeg ekként 3.994.605 forintra módosul, ebben 2.012.556 forint a célprémium megfizetésére kötelezés (ebből 1.000.000 forintot a másodfokú bíróság, 1.012.556 forintot a Legfelsőbb Bíróság ítelt meg célprémium jogcímen a felperes javára).

2. A Pp. 270. § (1) bekezdése értelmében a jogerős ítélet felülvizsgálata jogszabálysértésre hivatkozva kérhető. A Legfelsőbb Bíróság a jogerős határozatot a Pp. 275. § (2) bekezdése alapján csak a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatja felül.

A felperes a magán-nyugdíjpénztári befizetések teljesítésével összefüggésben - pontosított keresetében előterjesztett - követelését a fellebbezésében a keresettel érvényesített munkabérigényei 10 százalékával azonos marasztalási összegre (a nyugdíjpénztárba történő befizetésre) csökkentette. A felperes felülvizsgálati kérelmében már nem a korábban megjelölt összegre illetve a befizetésre kötelezés tekintetében kérte az alperes marasztalását, hanem az esedékes befizetések után számított hozam alapján tartotta fenn igényét. A felülvizsgálati eljárásban azonban nem vehető figyelembe olyan kérelem, amely a perben korábban elő nem terjesztett igényt tartalmaz [Pp. 275. § (1) és (2) bekezdés, BH2005.178].

A magán-nyugdíjpénztárba befizetéssel kapcsolatos felperesi igénnyel összefüggésben a jogerős ítélet jogszabálysértés nélkül utalt arra, hogy a felperes magán-nyugdíjpénztári szerződése időközben megszűnt, a nyugdíjpénztár vele 2007. május 17-i fordulónappal elszámolt. Megjegyezendő még, hogy ezen igény tekintetében a felperes az első és másodfokú eljárásban, valamint a felülvizsgálati kérelmében is eltérő összegeket jelölt meg azt alátámasztó bizonyítékok hiányában. Fentiekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján a jogerős ítéletet - e részében - hatályában fenntartotta, a jogerős ítélet további rendelkezéseit nem érintette.

Mivel a felperes felülvizsgálati kérelme csak részlegesen vezetett eredményre, ezért a Legfelsőbb Bíróság a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján rendelkezett az alperes felülvizsgálati eljárás részki költség viselési kötelezettségéről.

Az alperes illetékfizetési kötelezettsége a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdésén alapul. A felperes által le nem rótt illetéket a 6/1968. (VI. 26.) IM rendelet adott ügyben még irányadó 14. §-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2010. november 10.

*Dr. Tálné dr. Molnár Erika s.k. a tanács elnöke, előadó bíró, Dr.
Stark Marianna s.k. bíró, Dr. Földényi Gyuláné s.k. bíró*

A kiadmány hiteléül:

bíróági tisztviselő